

ADI:..... SOYADI:..... SINIFI: .....NO:	ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ 2024-2025 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 8. SINIFLAR 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI ÖRNEK SORULARI	ALDIĞI PUAN CEVAP ANAHTARI
---	---	--

Sınav süresi **40** dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.

İTA.8.3.6. Lozan Antlaşması'nın sağladığı kazanımları analiz eder.

1. Lozan Barış Antlaşması'nda kapitülasyonların kesin olarak kaldırılmasına karar verilmiştir.

Bu kazanımı Türkiye'nin tam bağımsızlığı açısından değerlendiriniz. (10 puan)

Bir devlete tanınan ekonomik ayrıcalıklar demek olan kapitülasyon, Osmanlı ekonomisini Avrupalı devletlere bağımlı hale getirmiş ve ekonomiyi çökertmiştir. Tam bağımsızlık kavramı bir ülkenin siyasi, sosyal, kültürel olduğu kadar ekonomik olarak da bağımsız olması yani hiçbir açıdan başka bir devletin güdümü altında olmaması olarak açıklanabilir. Bu durumda kapitülasyonların kaldırılması, tam bağımsızlık ilkesi ile doğrudan ilişkilidir.

Yanıtını bu yönde veren öğrenciler tam puan alacaktır.

İTA.8.3.7. Millî Mücadele Dönemi'nin siyasi, sosyal ve kültürel olaylarının sanat ve edebiyat ürünlerine yansımalarına kanıtlar gösterir.

2. Millî Mücadele Dönemi olaylarını konu alan romanların karşılıklarına yazarlarının adlarını yazınız. (10 puan)

Nutuk	Mustafa Kemal Atatürk (2 puan)
Ateşten Gömlek	Halide Edip Adıvar (2 puan)
Yaban	Yakup Kadri Karaosmanoğlu (2 puan)
Esir Şehrin İnsanları	Kemal Tahir (2 puan)
Şu Çılgın Türkler	Turgut Özakman (2 puan)

İTA.8.4.1. Çağdaşlaşan Türkiye'nin temeli olan Atatürk ilkelerini açıklar.

3. Aşağıda Türk Medeni Kanunu ile getirilen yeniliklerden bazılarının yer verilmiştir.

Yeniliklerin karşısına ilgili olduğu Atatürk ilkesini yazınız. (10 puan)

Sosyal ve ekonomik haklarda kadın, erkek eşitliği sağlandı.	Halkçılık (5 puan)
Patrikhanelerin mahkeme kurma yetkileri sona erdi.	Laiklik (5 puan)

İTA.8.4.1. Çağdaşlaşan Türkiye'nin temeli olan Atatürk ilkelerini açıklar.

4. Mustafa Kemal Atatürk'ün öncelikli hedefi Türk toplumunu modern bir topluma dönüştürmektir. Diğer bir hedefi ise çağdaş medeniyet seviyesinin üstüne çıkarmaktır. Bu hedeflere ulaşmak için yapılacak yeniliklerde millî kültürden taviz vermeden çağdaş toplumlara uyum sağlamak ilke edinilmiştir. Atatürk, "Türkiye Cumhuriyeti'nin temeli kültürdür." diyerek millî kültüre verdiği önemi ve millî kimliğin korunmasında ne kadar titiz olduğunu ortaya koymuştur.

Verilen metinde hangi iki ilkeye vurgu yapılmıştır? (10 puan)

İnkılapçılık (5 puan), milliyetçilik (5 puan)

İTA.8.4.2. Siyasi alanda meydana gelen gelişmeleri kavrar.

5. Başkent tartışmaları sürerken Mustafa Kemal Paşa, Mayıs 1919'da İstanbul'dan Anadolu'ya hareketinden önce Padişah Vahdettin ile yaptığı görüşmede ilginç bir ayrıntıyı fark eder. O ayrıntı, konuşurken padişahın gözlerinin ikide bir sarayın penceresinden görünen düşman gemilerine kaymasıdır. Mustafa Kemal, 16 Ocak 1923'te İzmit'te gazetecilere verdiği demeçte bu hatırası ile ilişkili olarak başkent konusundaki düşüncesini açıklamıştır: "...Bir geminin topundan telaşa düşecek bir yerde, İstanbul'da, hükûmet merkezi olmaz..." demiştir. (Bilal N. Şimşir, "Ankara'nın Başkent Oluşu," s. 198, 199)

Metin, Ankara'nın başkent seçilmesinin nedenlerinden hangisini anlatmaktadır? Kısaca yazınız.

Ankara'nın konum olarak Anadolu'nun ortasında güvenli bir konumda olduğuna vurgu yapan yanıtlar tam puanla değerlendirilecektir.

İTA.8.4.3. Hukuk alanında meydana gelen gelişmelerin toplumsal hayata yansımalarını kavrar.

6. 1925 yılında Türkiye Cumhuriyeti'nin hukukçu ihtiyacını karşılamak amacıyla Ankara Hukuk Mektebi açıldı. İtalya'dan 1926'da Ceza Kanunu; İsviçre'den 1926'da Borçlar Kanunu ile Hukuk Usulü Kanunu ve 1932'de İcra ve İflas Kanunu; Almanya'dan da 1926'da Ticaret Kanunu, 1929'da Ceza Muhakemeleri Usulü ve Deniz Ticaret Kanunları alındı.

Hukuk sistemindeki bu düzenlemelerin amacı nedir? (10 puan)

Bu düzenlemelerin amacı, hukuk sistemini çağdaşlaştırmak ve Türk toplumunun ihtiyaçlarını karşılayabilecek duruma getirmektir.

Yanıtını sadece "çağdaşlama" ya da "toplumun ihtiyaçlarını karşılama" olarak yazan öğrenciler de tam puan alacaktır.

İTA.8.4.4. Eğitim ve kültür alanında yapılan inkılapları ve gelişmeleri kavrar.

7. Yeni Türk harflerinin kabulü ve Millet Mekteplerinin açılması millî kültürün ve Türk dilinin gelişmesine önemli katkılar sağlamıştır.

Bu katkılara birer örnek veriniz. (10 puan)

Yeni Türk harflerinin kabulü:

Konuşma ve yazı dili arasındaki uyumsuzluklar ortadan kaldırıldı. (5 puan)

Millet Mekteplerinin açılması:

Türk toplumunda okuryazar oranı arttı. (5 puan)

Bu doğrultuda verilen tüm yanıtlar doğru kabul edilecektir.

İTA.8.4.6. Ekonomi alanında meydana gelen gelişmeleri kavrar.

8. Aşağıda Türkiye İktisat Kongresi'nde alınan kararlar verilmiştir.

Türkiye halkı;

- Sarf ettiği eşyayı mümkün mertebe kendi yetiştirir.
- Çok çalışır.
- Vakitte, servette ve ithalatta israftan kaçır.
- Millî üretimi temin için icabında geceli gündüzlü çalışmak âdetidir.

Verilen soruları bu kararlara göre yanıtlayınız. (10 puan)

a) Bu kararların adı nedir?

Misak-ı İktisadi (Ekonomi Andı) (5 puan)

b) Millî ekonomiyi oluşturmaya yönelik alınan bu kararlar, genel olarak Türk halkını hangi konularda teşvik etmeyi amaçlamaktadır?

Tutumlu (tasarruflu) (2,5 puan) ve çalışkan olmak. (2,5 puan)

İTA.8.4.6. Ekonomi alanında meydana gelen gelişmeleri kavrar.

9. Türkiye Cumhuriyeti Devleti, 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın etkisi ile aşağıdaki bazı önlemleri almıştır.

- 1930'da Merkez Bankası kuruldu.
- 1934'te Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı uygulamaya konuldu.
- Bazı tüketim mallarının ithalatına yasak getirildi ve gümrük vergileri artırıldı.
- Toprak Mahsulleri Ofisi ve Petrol Ofisi açıldı.
- Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyeti kuruldu.

Buna göre devlet, önlem olarak hangi Atatürk ilkesinin uygulanmasına ağırlık vermiştir? (10 puan)

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın etkisi ile ekonomide devletçilik ilkesine ağırlık vermeye başlamıştır.

İTA.8.4.7. Atatürk Dönemi'nde sağlık alanında yapılan çalışmaları devletin temel görevleri ile ilişkilendirir.

10. 1930 yılında Umumi Hıfzıssıhha Kanunu çıkarıldı. Bu kanunla halkın sağlığını ve yaşamını korumak devletin önemli bir görevi sayıldı. Yine bu kanunla bulaşıcı hastalıklarla etkin bir şekilde mücadele etmek için Hıfzıssıhha Müessesesi kuruldu. Millî imkanlarla ülkenin aşı ve serum ihtiyacının karşılanmasına çalışıldı. Bulaşıcı ve salgın hastalıklarla mücadele için dispanserler, sanatoryumlar, veremle mücadele, seyyar tedavi teşkilatı gibi kurumlar açıldı. Yatağa bağımlı hastalara evlerinde ücretsiz bakım ve tedavi imkânı verildi.

Atatürk Dönemi'nde sağlık alanında yapılan çalışmalara bakılarak hangi devlet anlayışının benimsendiği görülmektedir?(10 puan)

Bu dönem çalışmaları, sosyal devlet anlayışının benimsendiğini göstermektedir.

Bu örnek yazılı sınav soruları Eskişehir Ölçme Değerlendirme Merkezi'nin 5. senaryosu dikkate alınarak hazırlanmıştır.